

KERODNJA DANICA.

Katolški cerkveni list.

№ 32.

V Četertik 8. velkiga Serpana.

1850.

Družba sv. detinstva.

Veseli se v svojim sercu prava kersanska mati svojiga poroda, in žaluje, ako nesreča njeno drago dete zadene. Kot od Boga ji izročeno cvetlico ga skerbno varuje, lepo kviško redi, za njegov dušni in telesni prid skerbi, noč in dan pri njem čuje in si prizadeva, ga k blažni, veseli prihodnosti napotiti. Dobro namreč vé, de bo mogla odgovor dati od njega. Kersanski materi serce veselja kipi, ko zdravo dete na persih ima, ko ga v sladko spanje zaziblje, ko vidi nedolžnost na njegovim obličji izobraženo, ko se ji ljubeznjivo posmeja in jo s sladkim imenom mati pozdravi. Vsa drugačna pa je neverska in paganska mati. Dete njenih pers ni dete njeniga serca. Bistri pogled, mili glas, krotko, brihtno lice mladiga ji ne seže k sercu in ječanje njegovo je ne presune. Ako tedej le nekoliko in sicer po verhu razmero žené proti možu in stan otrok proti svojim staršem pregledamo, zgine in obledi ves blesk, s katerim bi radi nekteri molikovavstvo ali poganstvo okrasili, kakor zgine senca, kadar svitlo solnce spod temniga oblaka posija.

Le redke so sneme, v katerih nam stari pisavci od prave, jedrene ljubezni staršev do otrok, ali nasproti od zaupne vdanosti otročje do svojih porodnikov povedo: večidel pa je bilo njih vestno čutenje perelo, in je v mnogih popolnoma odmerlo. Od tod tedej pride, de je paganski oče, kakor hitro se ga je kaka divja poželjivost lotila, ko ga je nevolja ali kaka druga strast obšla in s svojimi ostrogami pikati jela, brez pomislika, brez rahliga sočutja terdo, grozovito s svojim otrokam ravnal in ga celo zaverigel, de se mati vlastniga deteta se ljuto znebiti ali ga tudi umoriti ni anala. Ravno mlado dete, kteriga pogled že serce kristjana močno poprime, ker je nedolžno, jasna podoba božja, ravno mlado dete je našlo pri paganih ali molikovavcih nar manj usmiljenja. Neverni, paganski oče je smel ž njim ravnati, kakor se mu je zljubilo; mu tudi brez de bi mati hotla življenje vzeti, — nobenimu ni bil odgovora dolžan. „Človeka umoriti“, pravi stari Rimljan Kvintilian, je „večkrat grešno, svoje otroke pa, včasih prav lepo“. Ne le de

kratkovidni, na posvetno navezani človek nar raji te nedolžne stvarice molikam v dar odloči, še razun tega marsikej družiga nemilo smerti mladiga pospeši. Nektore straše stroški, ktere bi jim mladina prizadjala, skerbi in težavnosti izreje in čujenja nad njo, — otroče pride slabotno popačeno na svet, — ali sploh otrok noče imeti, ali jih je pa že od več, — brezčutni oče je smel, kadarkoli je hotel uboziga, pohabljeniga otročiča se znebiti, — nihče mu ni branil. Nar pripravniši je pa, jih izpostaviti in osodi prepustiti — mili ali nemili, ribam ali derečim zverinam. Kteri marni preiskovavec starin ni staknil v Rimu stebra Lactaria ali blatne grezi, ki se ji je Velabrun reklo, v ktero se je blatotok celiga mesta stekal? Oba prostora je vlada odmenila, na kterih smejo otroke izpostavljati. Je li mislila temu v okom priti? jo je mar želja gnala, male ohraniti in jih na deržavne stroške človeštvu v prid izrediti? Nikakor ne. Znano je, de jih je silno veliko tam poginilo; ni branila, marveč še le poterdila tako početje. Enkrat celo (in dovč ako ne večkrat) je bilo očitno žalovanje po umersim veljaku (Germaniku, gl. Sueton Calig. n. 5.) med družimi s tem naznanjeno, de so vse, kolikor jih je bilo ob dnevu njegove smerti rojenih, izpostavili.

Ako pa bolj oestro pretresemo to početje, je razvidno, de so jih taki, ki so vedno kej počeli, v izpeljavo svojih naklepov potrebovali, smerti oteli, pasli, in deržavi drago prodajali, — ž njimi ko s suznimi kupčevali, jih pred očmi Rimljanskiga poneumvaniga ljudstva se biti pustili, druge slepili in s svojimi čarami za nos vodili, pri kterih so kri prelivali in jih za druge še nesramniši opravila in namene porabili. Tudi so si jih za dne tam izbrali, de so jim potem ob potih in stezah milodarov od sočutnih dobrotnikov beračili in obilno naprosili. Ko bi nas ne zagotovili Seneka (Controv. — 5, 33), Plini (histor. nat. 28, 2.), Juvenal, Terenci, Ovidi itd., komu bi se dozdevalo, de človek tako deleč in tako globoko zabresti zamore, de bi iz tega namena otrokam ude habil, lomil in spahoval, de bi uboga pokveka memogredočiga v serce ranila in od njega veči darilo sprosila. Naj starji cerkveni pisavci in očetje, Justin mart. († 167 po Kr.),

Tertulian ($\frac{1}{2}$ 245) v svojih branivnih spisih to paganstvu močno očitajo, brez de bi jim kdo oporekal. — Zares tudi detetu je rešenje le po božjim detetu došlo, ktero je iz nebes mir na svet perneslo. Ptuje so bile njim, ki so pred moliki kolena perpogovali, besede: „Pustite male k meni, in ne branite jim“. — „Gorje mu, kdor pohujša kteriga teh malih, bolje bi mu bilo, de bi se mu obesil mlinsk kamen na vrat, in bi se potopil v globočino morja“. — Te in enake besede dete tako zlo povzdignejo, nad katerim naj bi se vsi razgledovali, in za kteriga bi se imelo posebno skrbeti, in ga pred vsim zlegam in kvaram varovati.

Oboje pa — prekletje deteta v starodavnih časih in njegov blagoslov — se je v našim veku bolj ko kdej pokazalo, in poslednje krasna mladika, polna dišečiga cvetja, v cerkvenim življenji. Poprej omenjeno gnjusno ravnanje in grozovitosti, s kterimi so dete obsipali, niso v temo starovitosti zavite spred naših oči zginile; kej taciga, kar nam pisavci zgorej pripovedujejo, se godi v popolnim pomenu v našim tako razsvitljenim stoletji na Kitajskem, v Indii, v Japanu, sosebno pa na Kitajskem. Kakor so nekda v Rimu novorojene zamenjale, zaničevali, izpostavljali, morili: ravno tako tudi tam ž njimi ravnaajo, in nečloveška postava dopusti vsakimu očetu, se deteta po volji znebiti, — kar je posebno ubožnim ljubo in v mnogo-tero rabo. „Ali, pravi neki pisavec od Kitajcev, zadušijo babice otroke v kotlu vrele vode in se dajo zato dobro plačati, ali pa jih veržejo v potok, ko se jim je poprej na herbet prazna buča pripela. Jek bornih bitij bi na vsakim drugim kraju človeka presunil in s strahom navdal, ali tukaj so tega vajeni, in še ne zmeni se nihče. Zunej tega jih tudi ob cestah izpostavljajo, ker jih vsako jutro, zlasti v Pekingu, na samotže pobero in v eno jamo pomečejo, ktera se pa ne zasuje koj, ker med tem Mohametanci ktero vzamejo. Prav dostikrat so pa, preden so še samotže došli, psi in sosebno svinje kterih v kitajskih mestih strahote veliko okrog blodi, otročice živo požerli. Samo v Pekingu so tako boje v treh letih 9712 otrok v jamo pospravili, zunej tistih, ktere so konjali mežgi sterli, psi raztergali, že ob porodu udušili, ali Mohamedani ugrabili, ali naposled v tacih krajih ugonobili, kjer jih nihče šteti ni mogel!! Ravno to nam spriča Dobel iz lastne skušnje v okrožji To-Kien od revnih in bogatih. Kapitan Dumont d'Urville pravi, de so ljudomilost, očetna vdanost in ljubezen Kitajcem ptuje kreposti. Od tod vzhaja toliko otročjih umorov, ki se vsako leto v tej deželi prigode in vlada si celo nič ne perzadeva odverniti tako strašno djanje, ampak perpusti in še le podpera, ker je glavno opravilo mestnih čuvajev v Pekingu, slednje jutro po noči izpoložene otroke pobrati. Vsled tega jih na vozove nalože in vse vprek, žive in mrtve v lastno jamo zunej mesta pomečejo. Mnogi popotniki so terdili, de jih v letu blizo 30.000 tako smert stori, drugi nam le od 10.000 povedo. Rekarji jih v vodo mečejo, in jim poprej bučo za vrat privežejo, ktera njih glavo nad vodo obderži. Tako se vidijo večkrat otročje trupla sem in tje po vodi plavati, in brodniki memo veslaj se ravno toliko zmenijo, kakor de bi bila kaka mrtva riba!

S tem, kar nam razodenejo oni, ki v pozemeljskih zadevah po Kitajskim hodijo le časniga dobička iskaje, se vjemajo tikama poročila duhovnih poslancev v tem kraju sveta. (Retords, Lazarist Bald; P. Ricci). — Opat Legreois,

kteri se je dvanajst let v Macao-u deržal, je vidil večkrat na polji kervave plenice in poveje ubozih, na pol snedenih otrok! Več jih je že milovalo revni stan otročičev v tem delu širniga sveta in več tudi svoje želje in misli na znanje dalo. P. Joset, vikši oskerbnik v Macao-u, piše 23. prosenca 1841 svojimu bratu: „Slednji ubog Kitajic, ki svojih otrok ne more ali noče prerediti, jih umori, zadavi ali pa na ulice verže, kjer jih potem psi razjedo. In sicer ne eno, dvoje ali desetero otrok, ampak stotero in tisučero se jih tako pogubi. Kitajsko vladarstvo tej strahoviti navadi kar nobene sile ali napote ne dela. Vsi naši poslanci si perzadevajo, te uboge, majhne stvari pobrati in drugi mi jih perneso večkrat po šest frankov, tudi po tri ali celo zastonj, in proté, ako jih ne vzamem, jih umoriti. Ako bi ne bilo nič družiga vmes, ko 6 frankov odšteti, bi bilo to kaj maliga; ali kam ž njimi? Kako jih hraniti? kako izrediti? In vender bi bilo grozovito, jih zavreči!“

(Konec sledi.)

Sedajni obšir katoliške cerkve.

Spisal Valentin Sežun.

XIII. Avstriansko cesarstvo.

14. Ogersko.

(Dalje.)

Judje na Ogerskim.

Pod kraljem Andrejem II. (1205—1235) je bila nova nadloga neizmerne volikosti čez kristjane na Ogerskim vdarla, in to so bili Judje. Veliko je terpela Ogerska dežela v vednih vojskah, ki so jih njeni kralji Bela II., Geiza II., Štefan III. in IV., Emerik in Ladislav III. z Benečani, Peter-negi, gerškim cesarjem Manuelam Komnenam in z domačimi vstajniki imeli. Ali Judje, ki so po deželi barantali, so vedili umno občno stisko sebi v prid obrniti. Spravili so ves denar dežele v svoje žepe, in derli kristjane s strašnimi obresti in goljufijami. Ker niso mogli tako kralji drugod kakor le per Judih za vojske denarjev na posodbo dobiti, so ti dosegli od njih, kar so hotli. Judje so dobili po tem takim nar vikši službe, in si kupili z dnarmi popoluama prostost od vsih davkov. Kupovali so kersanske sužnike, tudi prosti kersanski stariši so, od revsine permorani, svoje otroke Judam prodajali, in Judje so potlej te kupljene kersanske sirote premotili in tudi persilili, de so od kersanske vere odpadle. Jemali so si Judje kersanske neveste ali možili svoje hčere s kristjani, in otroci tacih zakonov so bili Judje. Veliko tavžent kristjanov, viditi kako se Judam dobro godi, je k Judam perstopilo. Papež Gregor IX. slišati od nevarnosti, v kteri se kersanska vera na Ogerskim znajde, je z dopisam od 3. sušca 1231 Ostrigonskiga nadškofa Roberta opomnil na postave Toletanskiga cerkveniga zbora od l. 589. Ta zbor namreč, v kterim je bilo 5 nadškofov in 75 škofov (in sicer 70 samih, 5 pa po namestnikih) pod predsednikam in papeževim pooblastencam sv. Leandram, nadškofam v Sevilji, pričjočih, je bil Judam prepovedal, očitne službe (vradniške) imeti, in se per kristjanih ženiti ali možiti. — Nadškof Robert, kterimu je bil papež naročil, imenovanimu početju Judov se v bran postaviti, je zastonj kralja Andreja II. nagovarjal, de naj stori po postavi Toletanskiga cerkveniga zbora.

Torej se je on poslužil nar ojštrejši cerkvene kazni, izrekel je namreč čez celo ogersko kraljestvo interdikt l. 1233. — Ni bilo zdaj božje službe, ne podčenja sv. zakramentov, samo otrokam se je delil sv. kerst in umirajočim zakramenti sv. pokore, rešnj. Telesa in poslednjega olja. Le enkrat v mescu je bilo v vsaki fari perpušeno eno tiho mašo brati, de so zamogli bolniki sv. popotnico imeti.

Trikrat je peršel kraljevič Bela nadškofa prosit, de bi bil ta strašen interdikt odvzet, ali nadškof Robert se ni dal premakniti, dokler de bojo ogerski kristjani od hudiga jarma Judov rešeni. Kralj Andrej II. se je zdaj obrnil k papežu za stran odvzeme interdikta. Papež Gregor IX. pošlje palestrinskiga škofa Jakoba na Ogersko, in ta je bil tako srečen kralja pregovoriti, de je bil s persego obljubil: de ne bo več Judam ali Saracenam (Mahometancam) prepušal, de bi oni skerbili za njegovo hišo, za denarstvo, za prodajo soli in nabevo davkov; — de jim ne bo dajal nobene očitne službe; — de jim ne bo nič dovolil, česar bi se oni poslužiti utegnili kristjane stiskati; — de bo skerbil, de se bojo Judje po gotovih znamenjih na obleki od kristjanov ločiti mogli, — in de bo vsako leto pošiljal palatina ali koga družiga svojih dvornikov v škofije, kjer Judje ali drugi neverniki prebivajo, se prepričati, de se te povelja res spolnujejo. Na to je bil interdikt vzdignjen. Tako je tedaj cerkev kristjanom pomagala v stiski, ki so jo od Judov terpeli.

Ti pa se niso mogli pertožiti, de jim cerkev krivico dela, ravno tistikrat (l. 1236) sta papež Gregor IX. in cerkveni zbor v Turu (Tours) vernim modre postave dala, kako se imajo do Judov zadržati, in so prepovedali vso krivico in neusmiljenje do njih *).

Tartari, Kumani na Ogerskim.

Za Andrejem II. je kraljeval čeversti Bela IV. Zdaj, v l. 1240, je nova nadloga na Ogersko peršla, ktera je vse kersanstvo vničiti hotla. Divji kervoželjni Tartari so pervreli od jutra na Ogersko, gnali pred saboj čez 40.000 ajdovskih kumanskih družin, kterih kralj je bil Kuten, in smert, razdjanje in gorje je vdarilo, kamor so ti neverniki peršli. Per vodi Sajo, kjer je nar veči ogerska, ja evropejska ravnina, so se Ogri Tartaram v bran postavili, ali bili so popolnoma premagani. Bela IV. je komaj všel v Dalmacijo, umorjeni so bili škofje. Matija iz Ostrigona, Hugolin iz Koloče, Jur iz Rabe (Giura) in Rainold iz Nitre. Kamor se je kdo obrnil, ni vidil družiga kakor poderte mesta in usmertene ljudi; v l. 1242 so se Tartari nazaj v Azijo vernili. V stolno cerkev v Varadinu se je bilo veliko zlahtnih žen zaperlo, Tartari so sožgali vse. V cerkvah so vganjali vso le mogočo nesramnost. Skozi tri leta, ko so Tartari na Ogerskim bili, ni nobeden zemlje obdeloval, lakot, bolezní so ljudi, ki so bili Tartaram odšli, morile. Bela IV. je peršel nazaj v svoje kraljestvo, njegova perva skerb je bila praznim škofijam vredne pastirje dati, indežela si je pod njegovim modrim vladanjem hitro opomogla; v l. 1270 je umerl, tudi njegov sin Šte-

fan V. je umerl že l. 1272, in Ogersko je bilo zdaj pod poveljem Štefanove vdove Elizabete, dokler de je njen sin Ladislav IV. dorastel. Ta vdova je bila Kumanske rodovine; njeni bližnji zlahtniki in veči del Kumanov so bili še sirovi neverniki. Uzuks in Tolon, vojvoda Kumanov, sta v imenu svojiga naroda obljubila, de hočejo popustiti vse ajdovske sleparije in se kerstiti dati, tudi kralj Ladislav IV. je z dopisom od 23. rožnika 1279 papeževimu poslancu Filipu se zavezal, de bo skerbil vse Kumanane h kersanski veri perpeljati; ali ker je bil ta kralj zlo nestanoviten in razujzdan (svojo ženo Izabelo je vergel v ječo in živel z Kumankami), in ker je bilo to ljudstvo silno sirovo, jespreobrnjenje Kumanov se le pod hvale vrednim kraljem Ludovikom I. (l. 1342—1382) dopolnjeno bilo. Ladislav IV. je v l. 1290 plačilo svojih razujzdanost prijel, — trije Kumani so ga bili ubili.

Kralji iz plujih hiš, Turki na Ogerskim.

Andrej III. je bil zadnji ogerski kralj iz domače arpadove hiše. Po njegovi smerti l. 1301 so bili večletni prepiri zavoljo krone sv. Štefana, dokler de je Karl Robert ali Karobert iz neapolitanske hiše Anjou (Anžu) s pomočjo papežev Bonifacija VIII. in Klemenca V. in cesarja Alberta I. v l. 1308 kralj postal. Ta je bil sin Karlina Martela, kteriga mati je bila Marija, sestra ubitiga Ladislava IV. in oženjen z Elizabeto, sestro zadnjiga poljskiga kralja Kazimira III. iz hiše Piastove. — Kralj Karl Robert je 42 let Ogri modro vladal, je rad molil in se sploh vredniga sina katolske cerkve kazal. Po njegovi smerti v l. 1342 je bil kralj njegov sin Ludovik I., ki je bil 21. mal. serpana 1342 v Stolno-Beligradu od ostrigonskiga nadškofa Čanady praznično kronan. Pod tem kraljem je bilo Ogersko doseglo slavo in moč, kakorsne ni poprej nikoli imelo. Po smerti Kazimira III. v l. 1370 je bil on tudi poljski kralj in v nedeljo po sv. Martinu t. j. 17. listopada 1370 v Krakovi od Gnezniskiga nadškofa Jaroslava kronan. Od jadranskiga do baltskiga morja je segla zdaj njegova moč. — Ker so Turki pod svojim tretjim sultanom Muradam I. v Evropi zmيرaj nevarni napredovali, so na svetovanje papeža Urbana V. kralj Ludovik I. vojvod Valahije in kralj Boznije se s Serbskim kraljem zvezali se jim zoperstaviti. Ker je Murad I. tistikrat v Azii opraviti imel, so kersanski vladarji upali Turke premagati, in peršli s svojimi armadami noter do vode Marice. Lala-šahin, turški poveljnik se jih ni upal zgrabiti, ker je imel veliko manj vojakov; ali drugi poveljnik Hadši Ilbeki je z 10.000 Turkov po noči z velikim bobnanjem, piskanjem in upitjem Allah! Allah! na kristjane padel in jih v temi v Marico zapodil 1363. Ta kraj se še zdaj imenuje Szirf szindüghi, t. j. premaganje Serbov. V veliki nevarnosti je bil kralj Ludovik I., obljubil je bil per ti priliki h časti Marije Divice cerkev sozidati, in je to obljubo v zgornjim Stajerju v Marija Celu res spolnil. To je bila perva bitva Ogrov s Turki, kteri so odslej toliko sto let strašna šiba za Ogersko bili.

(Dolje sledi.)

*) Na to prigodbo ogerskih Judov se spomniti, zna se sebnodanašnji dan koristno biti, ker Judje v časnikih „Schnellpost“, „Ostdeutsche Post“, „Wanderer“ itd. tolikanj čez kersansko cerkev in njene naprave lajajo — in ker nekteri časniki srenjam, ki se vselitve Judov ubraniti išejo, to tako hudo zamerijo!! Pis.

Koga se brezverni posvetnjaki nar bolj boje?

Dveh reči se pregrešni lahkoživci grozno boje: „svobodne cerkve in čudežev.“ Torj toliko kričanja, ko je cerkev svobodo zadobila; torj to-

liko tajenja in nasprotniga vpitja, ko se od kacija čudeža sliši. To pa ni novo, temuč je vselej tako bilo: pregreha neče pa neče cerkvi pravice pervašiti, ona neče pa neče čudeža za čudež spoznati, ker se boji k spoznanju priti, ker se še bolj boji greh zapustiti. V življenji svetnikov se bere, de se jih je velikrat na tavžente ob enim spreobrnilo, ko so vidili svetniško stanovitnost, čudeže in perkazni per njih terpeženji ali martrani; ne vem se pa spomniti, de bi bil kje bral, de se je kterikrat poglavitni trinog spreobrnil, ker taki so resnico sovražili, ter zoper sv. Duha gresili. Ta greh se pa težko kterikrat odpusti — zavoljo silne terdovratnosti.

Ko je bila, postavim, sv. Marjeta, devica, nekaj čez dvanajst let stara, martrana, se je na enkrat petnajst tavžent nevernih gledavcov spreobrnilo, ker so ž njo vred vidili nebeško perkazin, in glas slišali: „Mir s teboj, služabnica Gospodova, vtolaži se in prejmi krono iz roke Narvikšiga!“ 15000 jih je na glas vpilo: „Kristus Jezus je pravi Bog!“ — trinog, Olibri, poglavar, pa se še hujši razserdi, ukaže vojsakam ljudstvo obdati in posekati, sv. Marjeto k smerti obsoditi. Sv. Kristina, deklica per enajstih letih, je bila v ognju žgana, v vodo s kamnam na vratu veržena, na mnoge mnoge viže mučena, pa zopet in zopet od Boga rešena in s čudežem ozdravljena. Ko so jo k Apolinovi podobi pervlekli, de bi persiljena moliku darovala, se je molik per ti priči poderl in v prah razletel, in tri tavžent molikovavcov se je o tem čudu na enkrat spreobrnilo. Trinoga dva, njen oče Urban in pa Dijon, sta bila med martranjem zaporedama z naglo smertjo udarjena; pa tudi unih naslednik Julijan se še po novih čudežih ni dal omečiti, de bi bil spoznal resnico. To je živ dokaz, kako silno človek oterpne, kteri se spoznani resnici vstavlja; in ravno iz tacih zgledov se tudi veliko zadev in dogodb dandanašnjih časov razjasnuje. Torej je per mladosti prijeti in delati „verbo et exemplo,“ dokler kej zda: odrasen, v pregrehe vklenjen človek se težko v resnici poboljša, zlasti če zoper sv. Duha greši.

Razgled po keršanskim svetu.

Rim. Sv. oče so družbo pravovernih zdravnikov napravili, overati nauke pretečeniga in sedajnjiga stotletja, kteri veri in lepimu življenju zopervajo. Udje te družbe, ktere varh bodo sami sv. oče, bodo le taki zdravniki, kteri zavoljo učenosti in prave vere slovė. — Angleški duhoven Dr. Townsend je, kakor se je že povedalo, papežu svetoval, vse krivoverske ločine v vesoljnim zboru, v kterim bi sv. oče predsednik bili, s cerkvijo zediniti. Papež so ga prijazno sprejeli in mu serčno veselje naznanili, de Angleži potrebo boljših naprav čutijo. V poznejšim pogovoru so pa nekimu vikšimu duhovnu v oziru tega rekli, de Angleži, kteri posebno na to pogodbo mislijo, vender cerkveniga bistva ne umejo.

Carigrad. Dva mlada Juda, Jaim Sevi in Jožef Bazar, sorodovince in prijatla, ktera sta prerokovanja stare zaveze vkupej brala in razlagala, sta na zadnje razsodila, de je mogel Mesija že na svet priti, inde je ta Jezus, od kteriga sta nekaj govoriti slišala. Bog je pa še naklonil, de sta popisano spreobrnjenje Ratishona v judovskim jeziku dobila. Kristjani so ta popis na Jutrovim razširili. To branje jima je resnico še bolj razsvetlilo. Brala sta pa to pisanje skrivej, ker so ga ju-

dovski učenički oestro prepovedali. S hrepenenjem, resnico zvediti, sta svoje misli sorodovini, še celo učeničkam razodela; pa družiga nista dosegla kakor prepoved, s tacimi rečmi se dalje pečati; perzadevali so si le, keršansko vero jima kot kervoželjno vero pokazati, ktera zapoveduje, Jude moriti in pokončati. Taki odgovori niso mogli namena doseči. Oba perjatla sta tedej sklenila, odkritoserčniga učenička poprašati. Povalila sta ga, in vinjen je naravnost povedal, de je Mesija resnično v tistim času persel, od kteriga je Daniel prerokval, in ta Mesija je Kristus, in keršanska vera je edino prava. To sta tudi per pervim učeničku poskusila; pa jima ni po sreči šlo; zakaj naglo ji je ukazal v ječo vreči, kjer sta mogla 6 mescov biti. Ko so ji bili iz ječe spustili, sta si vse perzadela, keršena biti; vedila sta pa dobro, de morata zavoljo tega sorodovino in domačijo zapustiti in se popolnoma božji previdnosti vdati. Ko sta si bila popotni list in denara preskerbela, sta po noči očetovo hišo zapustila in se v Korfu peljala. Po dolgim popotvanji in mnogim pomankanji, ktero je keršanska ljubezen polajsala, sta persla v Perpignan, kjer sta se tri mescce skerbno perpravljala in 18. rožnika zakrament sv. Kersta prejela.

Cincinnati. Kakor na Angleškim, tako se tudi tukaj zdaj posamezni, zdaj cele družine v katoliško cerkev zahajajo. Pretečeno nedeljo so štirje krivoverci v cerkvi sv. Filomene katoliško vero očitno spoznali. Ni dolgo, kar sta dva mladenca in neka imenitna gospa ravno tako storila. Nadjati se je, de jih jim bo še veliko nasledvalo. Krivoverstvo se v severni Ameriki čedalje bolj drobi; katoliška cerkev pa vedno močnejši prihaja. Njena edinost, njeno živo čiščenje Boga, trudapolne dela njenih škofov in duhovnov in mnogih redov Amerikance silno gane in vse k resnici perpelje, kteri so praviga serca.

Turin. Sasariškiga nadškofa Varesini-ta so obsodili, de mora en mesec v ječi biti in 500 frankov plačati. Oskerbnika časnika „Italia“ so pa nedolžniga spoznali zavoljo spisa, kteri je bil zoper sv. očeta pisan. Bog daj srečo perzadevanju nadškofa Charvas-a, kteri je v cerkvenih zadevah iz Rima na Sardinsko persel!

Majnc. V dan sv. Jakopa je bil Gvilielm od Ketteler v škofa posvečen. Vsi škofje nadrajniškiga nadškofijstva so bili pričujoči.

Berlin. Naslednika sedanjiga Kettelerja so duhovna Peldrama iz Warmbrunna na Šlezkim poklicali.

Dunaj. Škofje tirjajo v šolskih zadevah od vladarstva te reči: 1. pravico izreje v šoli in neomejene volitve učeničkov in šolskih bukev; 2. pravice nadzorništva in vodstva katoliških šolskih zadev, in torej ločitev katoliških šol; 3. svobodno ravnanje z vsim premoženjem katoliških šol.

— Sliši se, de je dvorni fajmošter Dr. Feigerle za škofa v Budiegovice odmenjen.

Algier. Dve uri od Algierskiga mesta je hiša Ben-Aknoun; v nji je 270 sirot, ki se kmetovati učē. Jezuiti so tam okoli 23 oralov zemlje perdobili, ktero učenci obdelujejo. Tej hiši je predpostavljien pater Brumauld, kteriga je francoska vladija viteza častne čete zvolila. Vodja podpira 7 duhovnov, 4 učenički in 27 bratov; vsakimu je 10 otrok zročenih, jih dela učiti. Učē se pa otroci razun keršanskiga nauka in kmetovanja tudi peti, in francoski jezik govori več majhnih Arabcov. Čuditi se mora, kdor te tolikanj perserčne in omikane sirote vidi. Drugi nasledniki sv. Ignacija pa med tem za vojskami hodijo, ranjenim in umirajočim duhovno tolažilo deliti.